

У НОВОМЕ САДУ У СУБОТУ 27. ЈУНА 1898.

ГОД. XXIII.

ПОЗОРИШТЕ

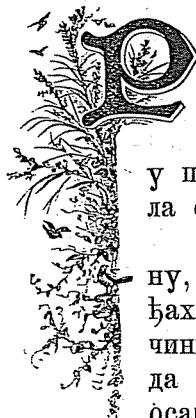
БРОЈ 30.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Излази за време бављења поворишне дружине у Н. Саду свагда о дану сваке представе, иначе сваког месеца по је
дан пут за по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

ДРАГИЊА РУЖИЋКА.

авно тридесет и осам година
истрајала си јуначки и славно
у просветној борби нашој: бори-
ла си се, ал' се ниси уморила!

Гледајући те још увек снаж-
ну, чилу, здраву и веселу, мла-
ђахну срцем, млађахну душом,
чини нам се, да не може бити,
да се, ето, навршило тридесет и
осам година, од како си први
пут изашла на вреле даске, што значе свет.

Красота твога лика, лепота твоје кла-
ничне главе, прно око твоје, пуно жара,
диван, звучан, снажан и јасан глас твој,
којим си изводила песме наше, које су
тужну и невеселу Србадију веселиле и
раздрагавале, чари твоје душе и твога
срца, бистрина ума твога, одушевљење
твоје за нашу позоришну уметност које
је собом донело, те си постала права све-
ћеница уметности свете: све то заносило
је за тобом цео наш српски свет.

Твоја глумачка слава проносила се
широм српског света. Теби су наши песни-
ци певали песме, од којих је једна од
најлепших, што је испева наш песник
Владислав:

„Ох, та склопи око прно,
Покри лице милокрвно,
Сакри твоју белу груд!
Та ако их луд примети,
Луд ће, да се онамети,
А паметан — стаће луд!

Лице дивно — зора рујна:
Али камо зори уста?
А на твом су лицу пуста
Тако мила, тако бујна,
Да се са њих зора стиди,
А дан бели обневиди.

За то скривај рујно лице,
Беж', лепото — беж' ми с пута!
Душа ми је змија љута
Змај огњени моје срце —
Па се бојим, чедо моје,
Изешће те ово двоје!“

*

Сав српски свет био је занесен за тобом,
пратио је с љубављу сваки корак твој, уживао
је у игри твојој, у песми твојој; и упо-
требио би сваку прилику, која му се дала,
да покаже како те поштује, како те цени
и уважава.

Наш мукотрпни, раскомадани народ не-
ма власти ни земаљске моћи, да би могао
обичним знацима светским одликовати за-
служне ти груди; ал' у срцу свом носи
љубав, носи захвалност своју према теби, а
то више вреди него бисер и камење драго,
више вреди него целог света таште благо.

У других већих, сретних народа на-
трајују уметнике сребром и златом: ми
за своје неуморне уметнике и уметнице
немамо другог шта, до љубави, захвалности
и признања.

Па то ти, ето, и приносимо на дар,
дико и поносе српске позорнице!

*

Много, веома много значи тридесет и
осам година рада и у животу народа; а
такав рад још је од већег значаја у
животу појединих људи.

Ал' позоришна уметност мери другом
мером; њој су често и векови само један
корак на путу напретка.

Глумац заборавља у свом грозничавом
раду на време; он нема кад да се обазре
натраг, јер му цел, за којом тежи, једнако
лебди пред „очима духа његова“.

Глумачка уметност заиста снажи, под-
млађује.

Ко њој служи савесно, заборавља на
свет око себе.

И наша Ружићка савесно је служила
цела века свога глумачкој уметности, па
је живила у свету, који је себи створила,
градећи златне дворе глумачкој уметности
и будећи мртва срца на нов живот.

Она је сваку, ма и најмању улогу,
добро проучавала и приказала правом,
природном драмском силом, а не којекаквим
глумачким доскочицама.

Она је била богодана свећеница у храму
српске Талије.

*

Не рађају се сваки дан тако јаки, тако велики, тако свестрани глумачки таленти, као што је наша Ружићка.

Глумачки дар у ње веома је многостручен: и смех и плач стоје подједнако у њеној власти.

Њезин глумачки, уметнички таленат, њена права глумачка природа, њен глумачки темпераменат, налик су зрацима жаркога сунца, који позлаћују све, камо допре њихов сјај.

Њезини глумачки створови најчистији су бисер из мора наше глумачке уметности. Она је давала светла примера у најтачнијем вршењу своје глумачке дужности и у најмањим ситницама.

О њој би се могло рећи, што Гете тако лепо казује:

„Im Kleinsten gross,
im Grossen unerreicht,
Treu jeder Pflicht,
ward jede Pflicht Dir leicht!“

**

Наша Ружићка једна је, ако не и једина, од оних наших ретких глумица, која је у стотине и стотиље песничких створова удахнула душу недостижном уметношћу својом; она је верним приказом најразличитијих карактера, било то комичних било трагичних доказала јасно, да се и наше позориште може такмачити с позориштима других народа, који су од нас већи, богатији и напреднији.

Узмемо ли на ум наше јадне позоришне прилике и тешке материјалне неприлике, с којима се мора борити сваки наш глумац, а које чине, да су венци, којима кад и кад окитимо главе наших првих уметника, често венци, сплетени од трња, а не од ловорике; узмемо ли на ум, да је наша Ружићка за време од тридесет и осам година приказала до три стотине најразличитијих улога: можемо питати с правом: би ли могла Сара Бернхардтова,

би ли могла Дузза, Тина ди Лоренцо, Ристориница, или Волтерка, би ли би могле све те уметнице светскога имена и гласа, у приликама, као што су наше, постићи већега успеха, него што га је постигла у нас наша Драга Ружићка?

А што је уз то остала верна и нама и нашој глумачкој уметности и нашем позоришту -- најлејши је листак у ловорвенцу њезине славе.

**

Праштајући се с тобом, дико и поносе наше позорнице, спонада нас нека сета, нека туга, што остављаш царство твоје глумачке славе.

У свечаном тренутку тешкога растанка с тобом захваљујемо ти на љубави, којом си делила с нашим позориштем и светле и прне му дане.

Хвала ти, што си помогла расађивати цветиће српске културе по свима крајевима Српства!

Хвала ти, што си глумачким радом својим потстрекања народ наш на све, што је лепо, племенито, узвишене и српско!

Хвала ти и слава ти на свему, што си учинила у корист просветног напретка српског!

Желимо ти од свег срца, да се душа твоја одмори на ловорима, што си их стекла до сад, да ти трновити венац глумачке патње замене свежи, цветни венци народне љубави и захвалности!

**

„Du scheidest Meisterin —
zieh in Frieden!
Ein schmerzlich Loos,
dem Besten einst beschieden;
Doch deine Kunst,
ein Vorbild allem Streben,
Wird ruhmgekrönt
Dich dauernd überleben.“

**

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ

27. Представа.

У ДУНЂЕРСКОВОМ ПОЗОРИШТУ.

Ван претплате.

СВЕЧАНА ОПРОШТАЈНА ПРЕДСТАВА ДРАГЕ РУЖИЋКЕ.

У Новом Саду, у суботу 27. јуна (9. јула) 1898:

МАРИЈА СТЈУАРТОВА.

Жалосна игра у 5 чинова, од Ф. Шилера, превео С. Д. К. — Редитељ: Ружић.

ОСОБЕ:

Краљица Јелисавета	—	Д. Ружићка.	Белпјевр	—	—	Мицнћ.
Марија Стјуартова	—	С. Вујићка.	Окељ	—	—	Поповић.
Гроф Лестер	—	Ружић.	Мелвил	—	—	Душановић.
Гроф Шрусбери	—	Николић.	Маргарита	—	—	Д. Васиљевићка.
Барон Борли	—	Лукић.	Бургоин	—	—	Павићевић.
Витез Шалет	—	Васиљевић.	Први паж	—	—	Д. Симићева.
Мортимер	—	Спасић.	Други паж	—	—	Д. Туцаковићева.
Ана Кенедијева	—	М. Тодосићка.	Краљичина стража, пажеви, ловци.			

Драга Ружићка, многозаслужни члан нашег позоришта, дична уметница наша, у данашњој својој улози прапшта се са позорницом и са поштованом публиком.

У недељу 28. јуна (10. јула): „Сеоска лола“. Позоришна игра у 3 чина, с певањем, написао Е. Тот, посебно Ст. Дескашев, музика од Д. Јенка.

Свирачки збор ц. и кр. 70. пешачке пуковније петроварадинске свираче ове комаде:
 1. Бетовен: „Прометеј“. — 2. Шуберт: „На мору“. — 3. Парма: „Интермецо“ из опере: „Ксенија“. — 4. Рубенс: „Арија“ из опере: „Прни домино“. — 5. Исидор Бајић: „Опроштајни поздрав Драги Ружићки.“

Ко од наших поштованих претплатника жeli своју ложу или своја места и за ову представу задржати, нека изволи ту намеру своју изјавити у књижарници браће М. Поповића, до 11 сата пре подне.

Улазнице могу се добити у књижарници Браће М. Поповића од 8—12 сахата пре подне, и од 3—5 после подне и у вече у позоришту на каси.

Почетак тачно у 8 сахата у вече.